

Forslag

til

Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser

(Ungdomsorganisationers adgang på ungdomsuddannelsesinstitutioner)

§ 1

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1182 af 17. august 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 880 af 21. juni 2022, foretages følgende ændring:

1. Efter § 62 b indsættes:

»§ 62 c. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har efter anmodning adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

§ 2

I lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 836 af 14. juni 2022, foretages følgende ændring:

1. Efter kapitel 4 indsættes:

»Kapitel 4 a

Ungdomsorganisationers adgang til institutionerne

§ 25 a. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har efter anmodning adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

§ 3

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1189 af 22. august 2022, som ændret ved § 2 i lov nr. 880 af 21. juni 2022, foretages følgende ændring:

1. Efter § 37 c indsættes:

»§ 37 d. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har efter anmodning adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ung-

domsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

§ 4

I lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 17. august 2022, foretages følgende ændring:

1. I § 17, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:
- »4) Samfundsenegerende ungdomsorganisationer skal efter anmodning have adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en

gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Stk. 2. Loven har virkning fra den 1. august 2023.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Ungdomsorganisationers adgang til ungdomsuddannelsesinstitutioner
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Ungdomsuddannelserne er en vigtig arena, når det gælder om at skabe en demokratisk kultur hos unge og motivere de unge til at deltage i demokratiet. Et element i at styrke en nærværende, åben og demokratisk debat blandt de unge på ungdomsuddannelsesinstitutionerne er at sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har gode adgangsvilkår til uddannelsesstederne. For at skabe en mangfoldig og alsidig debat er det desuden vigtigt, at organisationerne sikres lige adgang til de enkelte institutioner.

Regeringen ønsker derfor at sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer efter anmodning får adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på ungdomsuddannelsesinstitutioner mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg.

Det er ikke intentionen med lovforslaget at ændre på eksisterende ordninger såsom Operation Dagsværk.

2. Ungdomsorganisationers adgang til ungdomsuddannelsesinstitutioner m.v.

2.1. Gældende ret

Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser indeholder i dag ingen bestemmelser om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysen-

de virksomhed over for eleverne på ungdomsuddannelsesinstitutioner.

Offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, jf. § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Institutionerne skal som følge heraf udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder bl.a. principperne om saglighed og lighed.

Institutioner for forberedende grunduddannelse er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, jf. § 2, stk. 1, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse. Institutionerne skal som følge heraf udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder principperne om saglighed og lighed.

Efter § 4 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, eller som er resultatet af en eller flere sammenlægninger eller spaltninger af selvejende uddannelsesinstitutioner, der tidligere var amtskommunale, selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Det følger videre af § 4 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt efter § 1, stk. 1, kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Dette skal fremgå af institutionens vedtægt. Institutioner for erhvervsrettede uddannelser, der er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, skal udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder bl.a. principperne om saglighed og lighed.

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, at skolen eller kurset skal være en selvejende institution. Skoler og kurser, som ved lovens ikrafttræden ikke er selvejende institutioner, kan opretholde deres status, jf. lovens § 33.

Af § 17, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser følger det, at der ydes tilskud til skoler eller kurser, som opfylder en række betingelser, herunder bl.a. om årsevtal, løn- og ansættelsesvilkår, bestyrelsens habilitet og skolen eller kurssets indtægter.

2.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Dansk Ungdoms Fællesråd har senest i efteråret 2019 oplyst over for Børne- og Undervisningsministeriet, at de politiske ungdomsorganisationer på baggrund af en rundspørge havde oplevet at blive afvist på 21 institutioner (i hvilket tidsrum var ikke nærmere angivet). Af dem var der to institutioner, der afviste politiske ungdomsorganisationer af princip. Den givne begrundelse for afvisning på de resterende institutio-

ner var, at de kun ønskede besøg op til et valg, eller når institutionerne selv arrangerede debatten.

Med forslagens § 1, nr. 1, § 2, nr. 1 og § 3, nr. 1, foreslås det at indføre en ret for samfundsengagerende ungdomsorganisationer til efter anmodning at få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre, institutioner for forberedende grunduddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt en pligt for institutionerne til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer for, hvornår og i hvilken form ungdomsorganisationer efter anmodning kan få adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at det er tydeligt hvilke typer af ungdomsorganisationer, der efter anmodning får adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen og hvilke budskaber, de må formidle, samt at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Med forslagens § 4, nr. 1, foreslås det at indføre en ny tilskudsbetingelse, således at tilskud til private institutioner for gymnasiale uddannelser betinges af, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer efter anmodning får adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutioner for private gymnasiale uddannelser samt en pligt for institutionerne til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer for, hvornår og i hvilken form ungdomsorganisationer efter anmodning kan få adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at det er tydeligt hvilke typer af ungdomsorganisationer, der efter anmodning får ret til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen og hvilke budskaber, de må formidle, samt at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

De nye bestemmelser vil skulle sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer efter anmodning får adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på ungdomsuddannelsesinstitutioner mindst en gang hvert skoleår samt – for organisationer, der er eller repræsenterer opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle omfattes af retten til adgang efter anmodning til ungdomsuddannelsesinstitutionerne. Ungdomsorganisationer med et religiøst forkyndende og/eller kommercielt formål vil ikke skulle sikres adgang efter anmodning til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Den foreslåede ændring vil indebære, at uddannelsesinstitutionerne vil skulle fastsætte og offentliggøre retningslinjer for, hvornår og i hvilken form ungdomsorganisationerne efter anmodning vil kunne få adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle offentliggøres på institutionens hjemmeside.

For så vidt angår private institutioner for gymnasiale uddannelser vil den foreslåede ændring også indebære, at tilskud

til private institutioner for gymnasiale uddannelser betinges af, at det bliver gjort muligt for ungdomsorganisationer efter anmodning at få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg, samt fastsætter og offentliggør retningslinjer herom på deres hjemmeside.

For nærmere om ungdomsorganisationers adgang til offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

For nærmere om ungdomsorganisationers adgang til institutioner for forberedende grunduddannelser henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

For nærmere om ungdomsorganisationers adgang til institutioner for erhvervsrettet uddannelse henvises til lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

For nærmere om ungdomsorganisationers adgang til private institutioner for gymnasiale uddannelser henvises til lovforslagets § 4, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

3. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Lovforslaget vurderes at kunne bidrage til opfyldelsen af FN's verdensmål nr. 4.7. om, at alle elever inden 2030 skal have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab samt anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kulturens bidrag til bæredygtig udvikling, idet det foreslåede om efter anmodning at give ungdomsorganisationer adgang til ungdomsuddannelsesinstitutioner vil kunne være med til at give alle elever den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab og anerkendelse af kulturel mangfoldighed.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har mindre implementeringsmæssige konsekvenser, idet det vil medføre, at offentlige gymnasier, voksenuddannelsescentre, institutioner for forberedende grunduddannelse, institutioner for erhvervsuddannelse og private gymnasier vil skulle fastsætte retningslinjer om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionen samt offentliggøre deres retningslinjer på institutionens hjemmeside.

Lovforslaget vil ikke medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget vurderes at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vil ikke medføre økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. maj 2022 til den 20. juni 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

AK-Samvirke, Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Ankestyrelsen, AOF Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, Astra – Center for Læring i Natur, Teknik og Sundhed, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), CEPOS, Ceva, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og

-Gymnasier – Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenlutning, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske HF & VUC (lederne), Danske HF og VUC – Bestyrelserne, Danske Landbrugsskoler, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske SOSU-skoler, Danske SOSU-skoler –Bestyrelserne, Danske Underviserorganisationers Samråd, Danske Universiteter, De private sociale tilbud (LOS), DEA, Den uvildige konsulentordning på handicapområdet (DUKH), Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Engineer the Future, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Erhvervsskolelederne, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, EVA - Danmarks Evalueringsinstitut, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Fagligt Fælles Forbund, FGU Danmark, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Folkeligt Oplysnings Forbund, Fag og Arbejde, Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen Frie Fagskoler, Foreningen til gavn for børn og unge (fobu), Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forhandlingsfællesskabet, Forældrenes Landsorganisation (FOLA), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, HK/Kommunal, HK/Stat, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Kraka, Kriminalforsorgen, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landssammenlutningen af Handelsskoleelever, Lederne, Ledersamrådet, LOF, Lærernes Centralorganisation, Modstrøm - Foreningen for FGU-elever og unge omkring FGU, Nationalt Center for kompetenceudvikling, Naturvidenskabernes Hus, Netværket for kostafdelinger, OpenDenmark, Ordblindeforeningen, Private Gymnasier og Studenterkurser, Produktionsskoleforeningen, Red Barnet, Rektorkollegiet for de Maritime Uddannelser, Rådet for Børns Læring, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-rådet), Sammenlutningen af Unge Med Handicap, Selveje Danmark, Selvejende og private institutioners forening (Spifo), Uddannelsesforbundet, Uddannelseslederne, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, Ungdomsringen, Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening, UU Danmark og VUC Bestyrelsesforeningen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja Nej X	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder i dag ingen bestemmelser om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre.

Offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, jf. § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Institutionerne skal som følge heraf udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder bl.a. principperne om saglighed og lighed. Det følger bl.a. heraf, at væsentligt lige forhold skal behandles lige i retlig henseende. Institutionerne må således ikke foretage usaglig forskelsbehandling i deres behandling af henvendelser fra ungdomsorganisationers om adgang til offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse, § 62 c, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvorefter samfundsengagerende ungdomsorganisationer efter anmodning har adgang til at

udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.

Det foreslåede § 62 c, 1. pkt., vil have den virkning, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer efter anmodning vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionen minimum en gang hvert skoleår samt – for organisationer, der er eller repræsenterer opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ved adgang ifm. ovenfor nævnte valg-handlinger, vil institutionen kunne vælge at indskrænke retten til adgang til at omfatte de organisationer, der selv er eller repræsenterer opstillingsberettigede aktører.

Det foreslåede § 62 c, 2. pkt., vil have den virkning, at institutionerne forpligtes til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer, der vil skulle sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har lige adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen samt tydeliggøre hvilke ungdomsorganisationer, der efter anmodning vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne og hvilke budskaber, de må formidle. Endvidere vil retningslinjerne skulle sikre, at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få

adgang på ungdomsinstitutioner gælde for samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer. Samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer vil skulle forstås som demokratisk opbyggede organisationer, hvor medlemmerne selv vælger deres ledelse, etableret af unge, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle være omfattet af retten til efter anmodning at få adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Definitionen er enslydende med formuleringen i folkeoplysningslovens § 4 a, hvorefter foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 1553 af 13. december 2016 om ændring af folkeoplysningsloven og ligningsloven (Indsats mod foreninger, som modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder). Af de specielle bemærkninger i lovforslaget til bestemmelsen fremgår det nærmere, hvad der ligger i formuleringen.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionerne i et religiøst forkyndende øjemed. Ved religiøst forkyndende øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang for at vinde nye tilhængere eller under besøget agerer pågående eller belærende. Samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer, der har et religiøst udgangspunkt, men som ikke med deres tilstedeværelse virker religiøst forkyndende, vil skulle have ret til adgang efter anmodning på lige fod med andre samfundsen-gagerende organisationer. En organisation må dermed efter det foreslåede gerne give kundskab til elever om særlige religiøse retninger, men ikke med det formål at vinde nye tilhængere eller ved at være pågående eller belærende. Det vil efter det foreslåede ikke være muligt for religiøse organisationer uden forudgående anmodning at rette henvendelse til en elev med henblik på straks eller senere at opnå eleven som medlem af organisationen.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionen i et kommercielt øjemed. Ved kommercielt øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang til ungdomsinstitutionen med et sigte på økonomisk vinding. Samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer, der gennem deres virke indsamler penge, men som ikke lader denne del af deres virksomhed komme til udtryk på institutionerne, vil skulle have ret til adgang efter anmodning på lige fod med andre samfundsen-gagerende organisationer. Eksempelvis vil non-profit nødhjælpsorganisationer skulle have ret til efter anmodning at få adgang til en ungdomsuddannelsesinstitution, såfremt de ikke ved besøget forsøger at hverve medlemmer eller anmode om bidrag.

Efter det foreslåede vil samfundsen-gagerende ungdoms-

organisationer skulle have mulighed for at besøge institutionen mindst en gang hvert skoleår inden for de rammer, som institutionen har opstillet. Institutionen vil for eksempel kunne leve op til denne del af bestemmelsen ved at tilbyde ungdomsorganisationer at komme på institutionen i et fastsat tidsrum af en rimelig varighed inden for normal skoletid en gang hvert skoleår. Et eksempel kunne være et "ungdoms-folkemøde" på institutionen en hverdag fra kl. 10-12 i kantine, hvor ungdomsorganisationerne får mulighed for at stille en stand op.

Det foreslåede vil ikke medføre, at samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer har ret til selv at vælge, hvornår ungdomsorganisationen ønsker at besøge institutionen i løbet af et skoleår. Ungdomsorganisationer vil ikke kunne påberåbe sig ret til at komme på institutionen uden institutionens godkendelse. Har en institution fx i sine retningslinjer beskrevet, at den holder "ungdomsfolkemøde" i oktober hvert skoleår, og en ungdomsorganisation kontakter institutionen i november, vil institutionen kunne henvise den pågældende ungdomsorganisation til at vente til arrangementet i oktober det følgende år med efter anmodning at få adgang til institutionen, medmindre andet fremgår af institutionens retningslinjer eller – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i tilfælde af folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne må ikke udskyde et arrangement på tværs af skoleår, hvis dette får den effekt, at der vil være et skoleår, hvor ungdomsorganisationerne ikke efter anmodning har haft adgang til institutionen. Der vil dog kunne forekomme undskyldelige omstændigheder, der vil kunne have den virkning, at et arrangement må udskydes, eksempelvis hvis et arrangement skal afholdes den sidste dag før sommerferien, og der på denne dag udbryder brand på institutionen. Det står institutionerne frit for at vælge at give adgang efter anmodning for ungdomsorganisationerne i videre omfang end det ved lovforslaget fastsatte minimum, hvis det vurderes at være sagligt og hensigtsmæssigt, og det i øvrigt ikke forstyrrer undervisningen.

Såfremt ledelsen på et offentligt gymnasium eller et voksenuddannelsescenter afviser en anmodning om besøg fra en samfundsen-gagerende ungdomsorganisation, vil ledelsen som følge af forvaltningsloven have pligt til at angive en begrundelse til ungdomsorganisationen for et eventuelt afslag på adgang. Begrundelsen vil skulle leve op til bl.a. principperne om saglighed og lighed. Da der er tale om en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, finder reglerne om partshøring anvendelse. Det vil desuden efter det foreslåede være ledelsens pligt at oplyse den pågældende ungdomsorganisation om, hvornår og hvordan den efter anmodning vil kunne få adgang til institutionen.

Det forudsættes, at institutionernes retningslinjer vil skulle tage udgangspunkt i "Kodeks for samfundsen-gagerende ungdomsorganisationers adgang på ungdomsuddannelser" udarbejdet af Dansk Ungdoms Fællesråd, Gymnasieskoler-nes Rektorforening, Danske Erhvervsskoler og Børne- og Undervisningsministeriet.

Retningslinjerne vil desuden kunne vedrøre:

- at organisationerne skal have givet tilsagn om besøg i rimelig tid inden besøget af hensyn til institutionernes planlægning, fx 10 dage før et arrangement.

- at organisationerne skal bidrage ind i en læringskontekst for elever på institutionen, så de eksempelvis kan blive bedt om at fortælle om, hvordan de som samfundsendagerende ungdomsorganisationer søger at få indflydelse på den politiske beslutningsproces.

- at enhver form for racistiske, sexistiske eller andre diskriminerende budskaber er uacceptable.

- at formidling af antidemokratiske budskaber er forbudt.

- at organisationerne er ansvarlige for at gøre klar og rydde op efter sig selv i forbindelse med et besøg/arrangement.

- at brud på de opstillede retningslinjer for organisationens adfærd på institutionen kan medføre, at organisationen udelukkes fra at aflægge besøg på institutionen, eller at et igangværende besøg afbrydes.

- frister for hvornår der senest skal anmodes om besøg.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse indeholder i dag ingen bestemmelser om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutioner for forberedende grunduddannelse.

Institutioner for forberedende grunduddannelse er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, jf. § 2, stk. 1, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse. Institutionerne skal som følge heraf udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder bl.a. principperne om saglighed og lighed. Det følger bl.a. heraf, at væsentligt lige forhold skal behandles lige i retlig henseende. Institutionerne må således ikke foretage usaglig forskelsbehandling i deres behandling af henvendelser fra ungdomsorganisationer om adgang til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslås, at indsætte et nyt kapitel efter kapitel 4, *kapitel 4 a*, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, hvorefter samfundsendagerende ungdomsorganisationer efter anmodning har adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.

Det foreslåede § 25 a, 1. pkt., vil have den virkning, at samfundsendagerende ungdomsorganisationer efter anmodning vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionen minimum en gang hvert skoleår samt – for organisationer, der er eller repræsenterer opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med

folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ved adgang ifm. ovenfor nævnte valghandlinger, vil institutionen kunne vælge at indskrænke retten til adgang til at omfatte de organisationer, der selv er eller repræsenterer opstillingsberettigede aktører.

Det foreslåede § 25 a, 2. pkt., vil have den virkning, at institutionerne forpligtes til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer, der vil skulle sikre, at samfundsendagerende ungdomsorganisationer har lige adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen samt tydeliggøre hvilke ungdomsorganisationer, der efter anmodning vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne, og hvilke budskaber de må formidle. Endvidere vil retningslinjerne skulle sikre, at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner gælde for samfundsendagerende ungdomsorganisationer. Samfundsendagerende ungdomsorganisationer vil skulle forstås som demokratisk opbyggede organisationer, hvor medlemmerne selv vælger deres ledelse, etableret af unge, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle være omfattet af retten til efter anmodning at få adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Definitionen er enslydende med formuleringen af folkeoplysningslovens § 4 a, hvorefter foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 1553 af 13. december 2016 om ændring af folkeoplysningsloven og ligningsloven (Indsats mod foreninger, som modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder). Af de specielle bemærkninger til lovforslaget til bestemmelsen fremgår det nærmere, hvad der ligger i formuleringen.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionerne i et religiøst forkyndende øjemed. Ved religiøst forkyndende øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang for at vinde nye tilhængere eller under besøget agerer pågående eller belærende. Samfundsendagerende ungdomsorganisationer, der har et religiøst udgangspunkt, men som ikke med deres tilstedeværelse virker religiøst forkyndende, vil skulle have ret til adgang efter anmodning på lige fod med andre samfundsendagerende organisationer. En organisation må dermed efter det foreslåede gerne give kundskab til elever om særlige religiøse retninger, men ikke med det formål at vinde nye tilhængere eller ved at være pågående eller belærende. Det vil efter det foreslåede ikke være muligt for religiøse organisationer uden forudgående anmodning at rette henvendelse til en elev med henblik på

straks eller senere at opnå eleven som medlem af organisationen.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionen i et kommercielt øjemed. Ved kommercielt øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang til ungdomsinstitutionen med et sigte på økonomisk vinding. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der gennem deres virke indsamler penge, men som ikke lader denne del af deres virksomhed komme til udtryk på institutionerne, vil skulle have ret til adgang efter anmodning på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. Eksempelvis vil non-profit nødhjælpsorganisationer skulle have ret til efter anmodning at få adgang til en ungdomsuddannelsesinstitution, såfremt de ikke ved besøget forsøger at hverve medlemmer eller anmode om bidrag.

Efter det foreslåede vil samfundsengagerende ungdomsorganisationer skulle have mulighed for at besøge institutionen mindst en gang hvert skoleår inden for de rammer, som institutionen har opstillet. Institutionen vil fx kunne leve op til denne del af bestemmelsen ved eksempelvis at tilbyde ungdomsorganisationer at komme på institutionen i et fastsat tidsrum af en rimelig varighed inden for normal skoletid en gang hvert skoleår. Et eksempel kunne være et "ungdomsfolkemøde" på skolen en hverdag fra kl. 10-12 i kantinen, hvor ungdomsorganisationerne får mulighed for at stille en stand op.

Det foreslåede vil ikke medføre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til selv at vælge, hvornår ungdomsorganisationen ønsker at besøge institutionen i løbet af et skoleår. Ungdomsorganisationer vil ikke kunne påberåbe sig ret til at komme på institutionen uden institutionens godkendelse. Har en institution fx i sine retningslinjer beskrevet, at den holder "ungdomsfolkemøde" i oktober hvert skoleår, og en ungdomsorganisation kontakter institutionen i november, vil institutionen kunne henvise den pågældende ungdomsorganisation til at vente til arrangementet i oktober det følgende år med efter anmodning at få adgang til institutionen, medmindre andet fremgår af institutionens retningslinjer eller i tilfælde af folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne må ikke udskyde et arrangement på tværs af skoleår, hvis dette får den effekt, at der vil være et skoleår, hvor ungdomsorganisationerne ikke efter anmodning har haft adgang til institutionen. Der vil dog kunne forekomme undskyldelige omstændigheder, der vil kunne have den virkning, at et arrangement må udskydes, eksempelvis hvis et arrangement skal afholdes den sidste dag før sommerferien, og der på denne dag udbryder brand på institutionen. Det står institutionerne frit for at vælge at give adgang efter anmodning for ungdomsorganisationerne i videre omfang end det ved lovforslaget fastsatte minimum, hvis det vurderes at være sagligt og hensigtsmæssigt, og det i øvrigt ikke forstyrrer undervisningen.

Såfremt ledelsen på en institution for forberedende grund-

uddannelse afviser en anmodning om besøg fra en samfundsengagerende ungdomsorganisation, vil ledelsen som følge af forvaltningsloven skulle have pligt til at angive en begrundelse til ungdomsorganisationen for et eventuelt afslag på adgang. Begrundelsen vil skulle leve op til bl.a. principperne om saglighed og lighed. Da der er tale om en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, finder reglerne om partshøring anvendelse. Det vil desuden skulle være ledelsens pligt at oplyse den pågældende ungdomsorganisation om, hvornår og hvordan den efter anmodning vil kunne få adgang til institutionen.

Det forudsættes, at institutionernes retningslinjer vil skulle tage udgangspunkt i "Kodeks for samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang på ungdomsuddannelser" udarbejdet af Dansk Ungdoms Fællesråd, Gymnasieskolerne Rektorforening, Danske Erhvervsskoler og Børne- og Undervisningsministeriet.

Retningslinjerne vil desuden kunne vedrøre:

- at organisationerne skal have givet tilsagn om besøg i rimelig tid inden besøget af hensyn til institutionernes planlægning, fx 10 dage før et arrangement.
- at organisationerne skal bidrage ind i en læringskontekst for elever på institutionen, så de eksempelvis kan blive bedt om at fortælle om, hvordan de som samfundsengagerende ungdomsorganisationer søger at få indflydelse på den politiske beslutningsproces.
- at enhver form for racistiske, sexistiske eller andre diskriminerende budskaber er uacceptable.
- at formidling af antidemokratiske budskaber er forbudt.
- at organisationerne er ansvarlige for at gøre klar og rydde op efter sig selv i forbindelse med et besøg/arrangement.
- at brud på de opstillede retningslinjer for organisationens adfærd på institutionen kan medføre, at organisationen udelukkes fra at aflægge besøg på institutionen, eller at et igangværende besøg afbrydes.
- frister for hvornår der senest skal anmodes om besøg.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse indeholder i dag ingen bestemmelser om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutioner for erhvervsrettede uddannelser.

Efter § 4 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, eller som er resultatet af en eller flere sammenlægninger eller spaltninger af selvejende uddannelsesinstitutioner, der tidligere var amtskommunale, selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Det følger videre af § 4 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt efter § 1, stk. 1, kan beslutte

at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Dette skal fremgå af institutionens vedtægt.

Institutioner for erhvervsrettede uddannelser, der er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, skal udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder bl.a. principperne om saglighed og lighed. Det følger bl.a. heraf, at væsentligt lige forhold skal behandles lige i retlig henseende. Institutionerne må således ikke foretage usaglig forskelsbehandling i deres behandling af henvendelser fra ungdomsorganisationers om adgang til institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse, § 37 d, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorefter samfundsengagerende ungdomsorganisationer efter anmodning har adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.

Det foreslåede § 37 d, 1. pkt., vil have den virkning, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer efter anmodning vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionen minimum en gang hvert skoleår samt – for organisationer, der er eller repræsenterer opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ved adgang ifm. ovenfor nævnte valgbehandlinger, vil institutionen kunne vælge at indskrænke retten til adgang til at omfatte de organisationer, der selv er eller repræsenterer opstillingsberettigede aktører.

Det foreslåede § 37 d, 2. pkt., vil have den virkning, at institutionerne forpligtes til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer, der vil skulle sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har lige adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen samt tydeliggøre hvilke ungdomsorganisationer, der efter anmodning vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne og hvilke budskaber, de må formidle. Endvidere vil retningslinjerne skulle sikre, at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner gælde for samfundsengagerende ungdomsorganisationer. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer vil skulle forstås som demokratisk opbyggede organisationer, hvor medlemmerne selv vælger deres ledelse, etableret af unge, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle være omfattet af retten til efter anmodning at få adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Definitionen er enslydende med formuleringen af folkeoplysningslovens § 4 a, hvorefter foreninger, hvis formål

eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 1553 af 13. december 2016 om ændring af folkeoplysningsloven og ligningsloven (Indsats mod foreninger, som modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder). Af de specielle bemærkninger i lovforslaget til bestemmelsen fremgår det nærmere, hvad der ligger i formuleringen.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionerne i et religiøst forkyndende øjemed. Ved religiøst forkyndende øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang for at vinde nye tilhængere eller under besøget agerer pågående eller belærende. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der har et religiøst udgangspunkt, men som ikke med deres tilstedeværelse virker religiøst forkyndende, vil skulle have ret til adgang efter anmodning på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. En organisation må dermed efter det foreslåede gerne give kundskab til elever om særlige religiøse retninger, men ikke med det formål at vinde nye tilhængere eller ved at være pågående eller belærende. Det vil efter det foreslåede ikke være muligt for religiøse organisationer uden forudgående anmodning at rette henvendelse til en elev med henblik på straks eller senere at opnå eleven som medlem af organisationen.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionen i et kommercielt øjemed. Ved kommercielt øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang til ungdomsinstitutionen med et sigte på økonomisk vinding. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der gennem deres virke indsamler penge, men som ikke lader denne del af deres virksomhed komme til udtryk på institutionerne, vil skulle have ret til adgang efter anmodning på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. Eksempelvis vil non-profit nødhjælpsorganisationer skulle have ret til efter anmodning at få adgang til en ungdomsuddannelsesinstitution, såfremt de ikke ved besøget forsøger at hverve medlemmer eller anmode om bidrag.

Efter det foreslåede vil samfundsengagerende ungdomsorganisationer skulle have mulighed for at besøge institutionen mindst en gang hvert skoleår inden for de rammer, som institutionen har opstillet. Institutionen vil fx kunne leve op til denne del af bestemmelsen ved eksempelvis at tilbyde ungdomsorganisationer at komme på institutionen i et fastsat tidsrum af en rimelig varighed inden for normal skoletid en gang hvert skoleår. Et eksempel kunne være et ”ungdomsfolkemøde” på skolen en hverdag fra kl. 10-12 i kantinen, hvor ungdomsorganisationerne får mulighed for at stille en stand op.

Det foreslåede vil ikke medføre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til selv at vælge, hvornår

ungdomsorganisationen ønsker at besøge institutionen i løbet af et skoleår. Ungdomsorganisationer vil ikke kunne påberåbe sig ret til at komme på institutionen uden institutionens godkendelse. Har en institutionen fx i sine retningslinjer beskrevet, at den holder "ungdomsfolkemøde" i oktober hvert skoleår, og en ungdomsorganisation kontakter institutionen i november, vil institutionen kunne henvise den pågældende ungdomsorganisation til at vente til arrangementet i oktober det følgende år med efter anmodning at få adgang til institutionen, medmindre andet fremgår af institutionens retningslinjer eller – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i tilfælde af folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne må ikke udskyde et arrangement på tværs af skoleår, hvis dette får den effekt, at der vil være et skoleår, hvor ungdomsorganisationerne ikke efter anmodning har haft adgang til institutionen. Der vil dog kunne forekomme undskyldelige omstændigheder, der vil kunne have den virkning, at et arrangement må udskydes, eksempelvis hvis et arrangement skal afholdes den sidste dag før sommerferien, og der på denne dag udbryder brand på institutionen. Det står institutionerne frit for at vælge at give adgang efter anmodning for ungdomsorganisationerne i videre omfang end det ved lovforslaget fastsatte minimum, hvis det vurderes at være sagligt og hensigtsmæssigt, og det i øvrigt ikke forstyrrer undervisningen

Såfremt ledelsen på en offentlig institution for erhvervsrettede uddannelser afviser en anmodning om besøg fra en samfundsenegerende ungdomsorganisation, vil ledelsen som følge af forvaltningsloven have pligt til at angive en begrundelse til ungdomsorganisationen for et eventuelt afslag på adgang. Begrundelsen vil skulle leve op til bl.a. principperne om saglighed og lighed. Da der er tale om en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, finder reglerne om partshøring anvendelse. Det vil desuden skulle være ledelsens pligt at oplyse den pågældende ungdomsorganisation om, hvornår og hvordan den efter anmodning vil kunne få adgang til institutionen.

Det forudsættes, at institutionernes retningslinjer vil skulle tage udgangspunkt i "Kodeks for samfundsenegerende ungdomsorganisationers adgang på ungdomsuddannelser" udarbejdet af Dansk Ungdoms Fællesråd, Gymnasieskolerne Rektorförening, Danske Erhvervsskoler og Børne- og Undervisningsministeriet.

Retningslinjerne vil desuden kunne vedrøre:

- at organisationerne skal have givet tilsagn om besøg i rimelig tid inden besøget af hensyn til institutionernes planlægning, fx 10 dage før et arrangement.

- at organisationerne skal bidrage ind i en læringskontekst for elever på institutionen, så de eksempelvis kan blive bedt om at fortælle om, hvordan de som samfundsenegerende ungdomsorganisationer søger at få indflydelse på den politiske beslutningsproces.

- at enhver form for racistiske, sexistiske eller andre diskriminerende budskaber er uacceptable.

- at formidling af antidemokratiske budskaber er forbudt.
- at organisationerne er ansvarlige for at gøre klar og rydde op efter sig selv i forbindelse med et besøg/arrangement.
- at brud på de opstillede retningslinjer for organisationens adfærd på institutionen kan medføre, at organisationen udelukkes fra at aflægge besøg på institutionen, eller at et igangværende besøg afbrydes.
- frister for hvornår der senest skal anmodes om besøg.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser indeholder i dag ingen bestemmelser om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, at skolen eller kurset skal være en selvejende institution. Skoler og kurser, som ved lovens ikrafttræden ikke er selvejende institutioner, kan opretholde deres status, jf. lovens § 33.

Af § 17, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser følger det, at der ydes tilskud til skoler eller kurser, som opfylder en række betingelser, herunder bl.a. om årsevtal, løn- og ansættelsesvilkår, bestyrelsens habilitet og skolen eller kursets indtægter.

Det foreslås at indsætte et nyt § 17, stk. 1, nr. 4, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, hvorefter det vil blive en tilskudsbetingelse, at samfundsenegerende ungdomsorganisationer efter anmodning får adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.

Det foreslåede § 17, stk. 1, nr. 4, 1. pkt., vil have den virkning, at tilskud til private institutioner for gymnasiale uddannelser bliver betinget af, at det bliver gjort muligt for samfundsenegerende ungdomsorganisationer efter anmodning at få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionen minimum en gang hvert skoleår samt – for organisationer, der er eller repræsenterer opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ved adgang ifm. ovenfor nævnte valg-handlinger, vil institutionen kunne vælge at indskrænke retten til adgang til at omfatte de organisationer, der selv er eller repræsenterer opstillingsberettigede aktører.

Det foreslåede § 17, stk. 1, nr. 4, 2. pkt., vil have den virkning, at det bliver en tilskudsbetingelse, at institutionerne fastsætter og offentliggør retningslinjer, der vil skulle sikre, at samfundsenegerende ungdomsorganisationer har lige ad-

gang til ungdomsuddannelsesinstitutionen samt tydeliggøre hvilke ungdomsorganisationer, der efter anmodning vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne og hvilke budskaber, de må formidle. Endvidere vil retningslinjerne skulle sikre, at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner gælde for samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer. Samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer vil skulle forstås som demokratisk opbyggede organisationer, etableret af unge, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle være omfattet af retten til efter anmodning at få adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Definitionen er enslydende med formuleringen af folkeoplysningslovens § 4 a, hvorefter foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 1553 af 13. december 2016 om ændring af folkeoplysningsloven og ligningsloven (Indsats mod foreninger, som modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder). Af de specielle bemærkninger i lovforslaget til bestemmelsen fremgår det nærmere, hvad der ligger i formuleringen.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionerne i et religiøst forkyndende øjemed. Ved religiøst forkyndende øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang for at vinde nye tilhængere eller under besøget agerer pågående eller belærende. Samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer, der har et religiøst udgangspunkt, men som ikke med deres tilstedeværelse virker religiøst forkyndende, vil skulle have ret til adgang efter anmodning på lige fod med andre samfundsen-gagerende organisationer. En organisation må dermed efter det foreslåede gerne give kundskab til elever om særlige religiøse retninger, men ikke med det formål at vinde nye tilhængere eller ved at være pågående eller belærende. Det vil efter det foreslåede ikke være muligt for religiøse organisationer uden forudgående anmodning at rette henvendelse til en elev med henblik på straks eller senere at opnå eleven som medlem af organisationen.

Efter det foreslåede vil retten til efter anmodning at få adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionen i et kommercielt øjemed. Ved kommercielt øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang til ungdomsinstitutionen med et sigte på økonomisk vinding. Samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer, der gennem deres virke indsamler penge, men som ikke lader denne del

af deres virksomhed komme til udtryk på institutionerne, vil skulle have ret til adgang efter anmodning på lige fod med andre samfundsen-gagerende organisationer. Eksempelvis vil non-profit nødhjælpsorganisationer skulle have ret til efter anmodning at få adgang til en ungdomsinstitution, såfremt de ikke ved besøget forsøger at hverve medlemmer eller anmode om bidrag.

Efter det foreslåede vil samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer skulle have mulighed for at besøge institutionen mindst en gang hvert skoleår inden for de rammer, som institutionen har opstillet. Institutionen vil fx kunne leve op til denne del af bestemmelsen ved eksempelvis at tilbyde ungdomsorganisationer at komme på institutionen i et fastsat tidsrum af en rimelig varighed inden for normal skoletid en gang hvert skoleår. Et eksempel kunne være et ”ungdomsfolkemøde” på skolen en hverdag fra kl. 10-12 i kantinen, hvor ungdomsorganisationerne får mulighed for at stille en stand op.

Det foreslåede vil ikke medføre, at samfundsen-gagerende ungdomsorganisationer har ret til selv at vælge, hvornår ungdomsorganisationen ønsker at besøge institutionen i løbet af et skoleår. Ungdomsorganisationer vil ikke kunne påberåbe sig ret til at komme på institutionen uden institutionens godkendelse. Har en institutionen fx i sine retningslinjer beskrevet, at den holder ”ungdomsfolkemøde” i oktober hvert skoleår, og en ungdomsorganisation kontakter institutionen i november, vil institutionen kunne henvise den pågældende ungdomsorganisation til at vente til arrangementet i oktober det følgende år med efter anmodning at få adgang til institutionen, medmindre andet fremgår af institutionens retningslinjer eller i tilfælde af folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne må ikke udskyde et arrangement på tværs af skoleår, hvis dette får den effekt, at der vil være et skoleår, hvor ungdomsorganisationerne ikke efter anmodning har haft adgang til institutionen. Der vil dog kunne forekomme undskyldelige omstændigheder, der vil kunne have den virkning, at et arrangement må udskydes, eksempelvis hvis et arrangement skal afholdes den sidste dag før sommerferien, og der på denne dag udbryder brand på institutionen. Hvis der forekommer en sådan undskyldelig omstændighed, der gør, at et arrangement bliver udskudt, vil det ikke få tilskudsmæssige konsekvenser. Det står institutionerne frit for at vælge at give adgang efter anmodning for ungdomsorganisationerne i videre omfang end det ved lovforslaget fastsatte minimum, hvis det vurderes at være sagligt og hensigtsmæssigt, og det i øvrigt ikke forstyrrer undervisningen

Det forudsættes, at institutionernes retningslinjer vil skulle tage udgangspunkt i ”kodeks for samfundsen-gagerende ungdomsorganisationers adgang på ungdomsuddannelser”.

Retningslinjerne vil desuden kunne vedrøre:

- at organisationerne skal have givet tilsagn om besøg i rimelig tid inden besøget af hensyn til institutionernes planlægning, fx 10 dage før et arrangement.

- at organisationerne skal bidrage ind i en læringskontekst for elever på institutionen, så de eksempelvis kan blive bedt om at fortælle om, hvordan de som samfundsengagerende ungdomsorganisationer søger at få indflydelse på den politiske beslutningsproces.

- at enhver form for racistiske, sexistiske eller andre diskriminerende budskaber er uacceptable.

- at formidling af antidemokratiske budskaber er forbudt.

- at organisationerne er ansvarlige for at gøre klar og rydde op efter sig selv i forbindelse med et besøg/arrangement.

- at brud på de opstillede retningslinjer for organisationens adfærd på institutionen kan medføre, at organisationen udelukkes fra at aflægge besøg på institutionen, eller at et igangværende besøg afbrydes.

- frister for hvornår der senest skal anmodes om besøg.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2023.

Det bemærkes, at de foreslåede ændringer ikke vil gælde for Færøerne og Grønland, da lovene, som foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne og Grønland og heller ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget ved kongelig anordning.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1182 af 17. august 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 880 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 62 b indsættes:

»§ 62 c. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har efter anmodning adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

§ 2

I lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 836 af 14. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 4 indsættes:

»Kapitel 4 a

Ungdomsorganisationers adgang til institutionerne

§ 25 a. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har efter anmodning adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

§ 3

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1189 af 22. august 2022, som ændret ved § 2 i lov nr. 880 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 37 c indsættes:

»§ 37 d. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har efter anmodning adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

§ 4

I lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. nr. 1183 af 17. august 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Samfundsgengagerende ungdomsorganisationer skal efter anmodning have adgang til at udøve oplysende virksomhed over for eleverne på institutionerne mindst en gang hvert skoleår samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg og folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne fastsætter og offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

§ 17. ---

1) ---

2) ---

3) ---

4) Skolen eller kurset skal have andre indtægter end stats-tilskuddene. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom, herunder om opkrævning af fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse på hf-enkeltfag samt om tilmelding til disse uddannelser. Ved fuld deltagerbetaling forstås en betaling, der svarer til taxametertilskuddene og den almindelige deltagerbetaling. På de årlige finanslove fastsættes en minimumsgrænse for egen-dækningen.